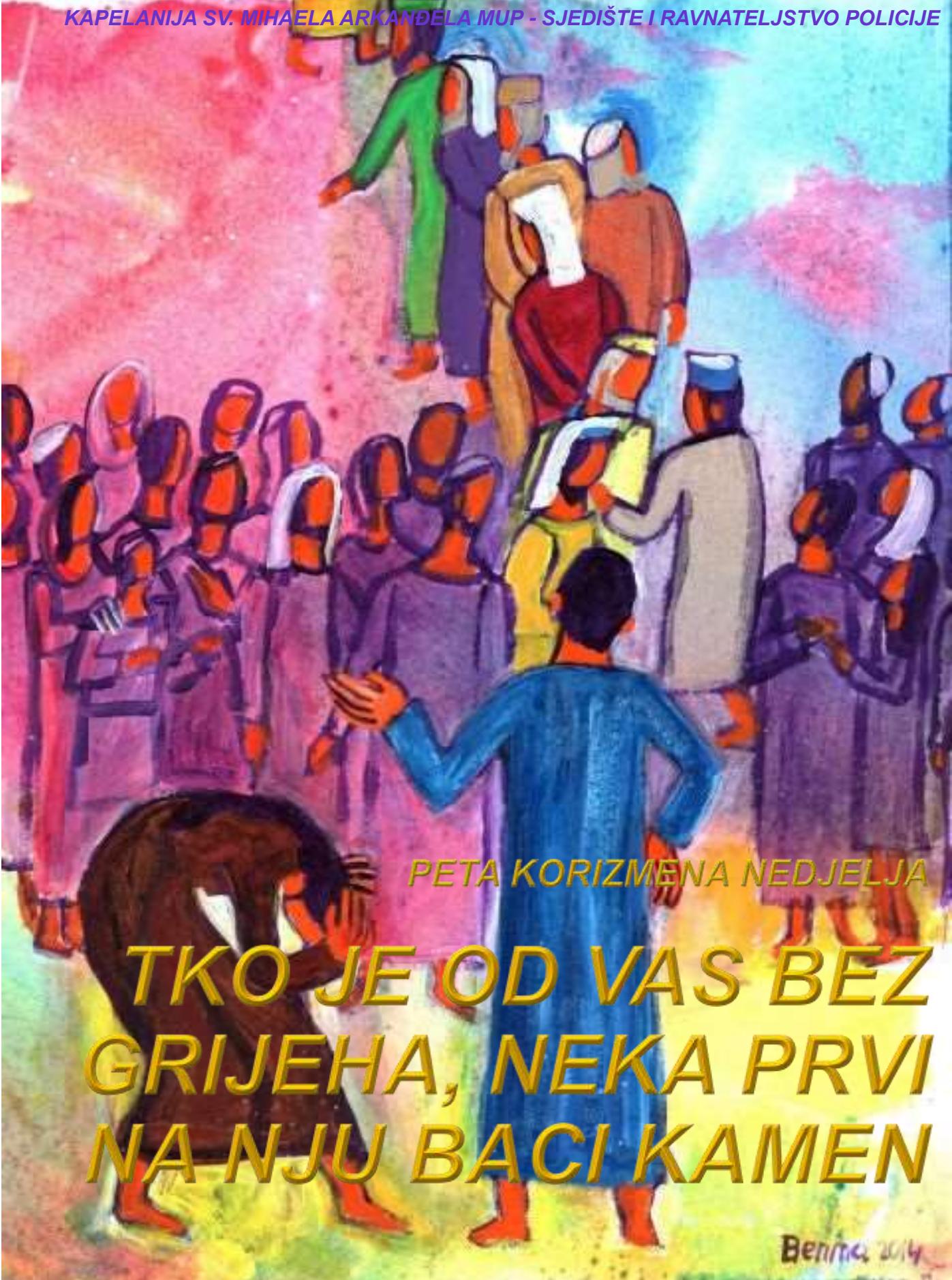

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETA KORIZMENA NEDJELJA

**TKO JE OD VAS BEZ
GRIJEHA, NEKA PRVI
NA NJU BACI KAMEN**

13 / 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANDŽELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 13 (394)
PETA KORIZMENA NEDJELJA
7. travnja 2019.

Kontakt:
o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
tel.: 22 712, 84 048;
e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica:
Bernadette Lopez, **Peta korizmena nedjelja**
<http://www.evangile-et-peinture.org>

TRAVANJ

Ned.	7.	PETA KORIZMENA NEDJELJA (Gluha); Ivan de la Salle; Herman; Teodor
Pon.	8.	Dionizije; Alemka; Klement
Uto.	9.	Marija Kleofina; Demetrije
Sri.	10.	Ezekijel; Apolonije; Sunčica
Čet.	11.	Stanislav; Stana; Radmila
Pet.	12.	Julije; Viktor; Davorka
Sub.	13.	Martin I.; Ida; Justin

MEDITACIJA	
Oproštenje	3
SLUŽBA RIJEČI - UVOD U ČITANJA Što je novo?	4
ČITANJA	
Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.	6
HOMILIJA	
Bog gleda naprijed	8
KATEHEZA	
Grijeh	10
Hrvatska marijanska svetišta	
Sveta Marija na Božjem Polju	14
Mali vjeronaučni leksikon	16
PRIČA	
Oproštenje	17
OBAVIJESTI	
DUHOVNA OBNOVA	
ISPOVIJED	
KRIŽNI PUT	18
NAŠI POKOJNI	
	20

Oproštenje

Neki dobar, ali prilično slab čovjek, ispovijedao se redovito kod svoga župnika. Njegove su ispovijedi bile nalik pokvarenoj ploči: uvijek iste slabosti, i uza sve to uvijek isti veliki grijeh.

- *Dosta toga!* - reče mu jednoga dana strogo župnik. - *Ne smiješ se poigravati s Gospodinom. Zapamti dobro, ovo je posljednje odrješenje koje ti dajem!*

Petnaest dana kasnije čovjek ponovno dođe i ispovjedi svoj stari grijeh.

Ispovjednik doista izgubi strpljenje:

- *Zar te nisam upozorio. Nećeš dobiti odrješenja, tako da znaš...*

Potišten i uvelike postiđen, čovjek se digne i izađe. Na zidu tik uz ispovjetaonicu visjelo je veliko raspelo.

Čovjek ga pogleda.

U taj hip oživje Isusova ruka i on, odvojivši je od križa, načini znak oproštenja:

- *Ja te odrješujem od tvojih grijeha...*

Svatko je od nas povezan s Gospodinom dugim konopcem. Kad god počinimo grijeh, konopac se prekine. Kad se pokajemo, Bog ponovno sveže konopac, koji postaje sve kraći. Tako se svakim oproštenjem sve više približavamo Bogu.

Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grješnika negoli zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja.

Lk 15,7

Bruno Ferrerò, Život je sve što imamo

Što je novo?

Prvo čitanje uzeto je iz Knjige utjehe, drugog dijela knjige proroka Izajije (poglavlja 44-55). Taj dio pripisuje se neimenovanom proroku poznatom kao Deuteroizajija ili Drugi Izajija. On je djelovao u doba babilonskog sužanstva (587. – 538. g. pr. Kr.).

Današnji odlomak dio je propovijedi iz tog teškog razdoblja. Nakon gubitka samostalnosti i odvođenja u sužanstvo, Izraelci se rado sjećaju velikih Božjih djela iz svoje vjerske i narodne prošlosti, osobito oslobođenja iz Egipta. Izajija, čije ime znači *Bog Koji Otvara Budućnost*, poziva i opominje da sjećanja na velika Božja djela ne bi trebala služiti kao utjeha za trenutno teško stanje i nostalgično vraćanje u prošlost nego trebaju buditi nadu za budućnost.

Prorok navješćuje oslobođenje od ropstva koje uspoređuje s oslobođenjem iz Egipta. To veliko Božje djelo bit će zasjenjeno novim većim Božjim djelima. Na putu iz Egipta, mukotrpnom putovanju kroz pustinju, izumro je cijeli ropski naraštaj.

Izajija navješćuje da će za izlazak iz trenutnog ropstva Bog urediti put svome

narodu da bez patnje uđe u obnovljeni Jeruzalem. Slikom divljih životinja, čagljeva i nojeva, upućuje na budućnost kakva nas očekuje, stanje raja i mira. To je ono „novo“ što Bog stvara za svoj narod.

Grad Filipi u Makedoniji bio je rimska vojna kolonija. Tijekom drugog misijskog putovanja, Pavao je propovijedao u Filipima i osnovao kršćansku zajednicu. Ta mu je zajednica osobito prirasla srcu. Jedina je od koje je primao materijalnu pomoć.

Današnji ulomak uzet je iz trećeg poglavlja u kojemu Pavao opominje judaizante, judeokršćane koji su od kršćana zahtijevali pridržavanje Mojsijevog zakona. Kao i u prvom čitanju, vidimo naglašavanje razlike „staroga“ i „novoga“.

Pavao se, kao Židov i farizej oslanjao na vlastito vršenje Zakona čime je pred Bogom stjecao zasluge. Nakon čudesnog obraćenja, promijenio se njegov pogled na prošlost i budućnost. Sve osim Krista, pa i pridržavanje Zakona, smatra gubitkom i otpadom. Krist je zasjenio sve dotadašnje. Pavao ne smatra da je njegov put gotov nego naglašava da je pred njim dug put prema savršenstvu. Stoga je potpuno okrenut budućnosti, Kristu.

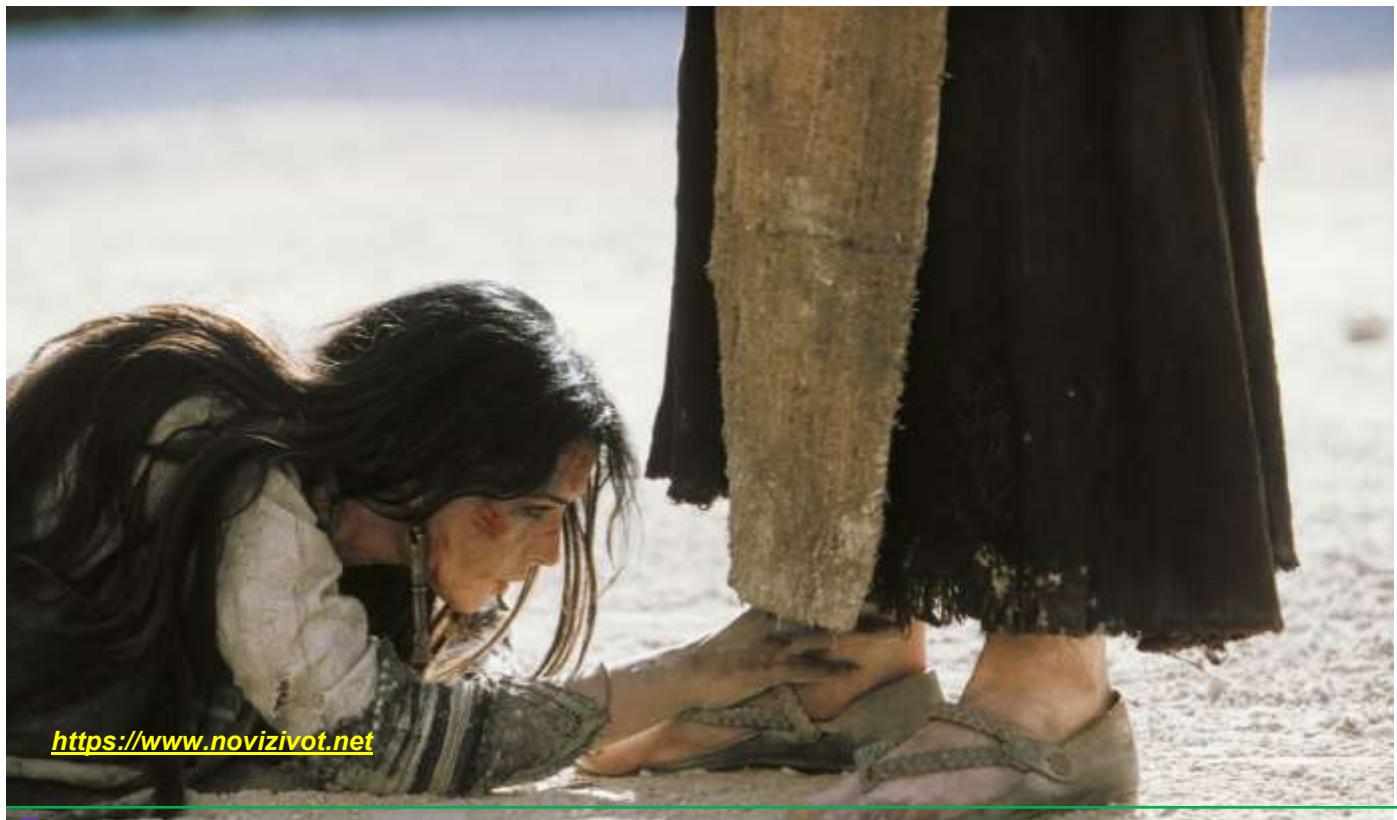
UIsusovo doba, Jeruzalem je imao oko 40.000 stanovnika. Za velike blagdane, prema Ivanovu evanđelju bio je blagdan Sjenica, broj ljudi u Jeruzalemu znao se udeseterostručiti. Budući da nije bilo smještaja za sve hodočasnike, ljudi su spavali gdje se tko snašao. Ta okolnost dala je mogućnost grijeha osuđenici preljubnici iz evanđelja.

Isus je noći provodio na Maslinskoj gori a već u zoru je u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu, što je zacijelo lјutilo njegove protivnike. Stoga mu pokušavaju namjestiti klopku iz koje se ne može izvući. Postavljaju pitanje pridržavanja Mojsijeva zakona. Taj Zakon izričito zapovijeda da se muškarac i žena koji su učinili preljub kazne kamenovanjem da se iskorijeni zlo iz naroda (Pnz 22, 22-24). Židovi pod rimskom okupacijom nisu mogli izvršiti smrtnu kaznu.

Preljubnica je ipak dovedena k Isusu da je osudi. Tužiteljima nije važna ni ona ni Mojsijev zakon što potvrđuje odsutnost preljubnika. Važno je što će Isus reći ili učiniti. Ako je osudi tužit će ga Rimljanim za pobunu. Ako je ne osudi oni će njega osuditi za nepridržavanje Zakona.

Isus ne odgovara odmah. On, vjerojatno da bi smanjio napetost, piše po tlu. Na ponovno inzistiranje odgovara poznatom rečenicom: *Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.* Tu je „Isusovo Novo“ u odnosu na starozavjetni Zakon, njegov odnos prema grješniku. Odnos prema grijehu se ne mijenja što je vidljivo iz rečenice: *Idi i odsada nemoj više griješiti!*

Priredio Vinko Bakula

Prvo čitanje: Iz 43, 16-21

Evo činim nešto novo: napojit će svoj narod.

Čitanje Knjige proroka Izaje

Ovo govori Gospodin, koji put po moru načini i stazu po vodama silnim; koji izvede bojna kola i konje, vojsku i junake, i oni padoše da više ne ustanu, zgasnuše, kao stijenj se utruše: „Ne spominjite se onog što se zabilo, nit mislite na ono što je prošlo. Evo, činim nešto novo; već nastaje: zar ne opažate? Da, put će napraviti u pustinji, a staze u pustoši. Slavit će me divlje zvijeri, čagliji i nojevi, jer vodu će stvoriti u pustinji, rijeke u stepi, da napojim svoj narod, izabranika svoga. I narod koji sam sebi sazdao moju će kazivati hvalu!“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 126, 1-6

Silna nam djela učini Gospodin: opet smo radosni.

Kad Gospodin vraćaše sužnjeve sionske, bilo nam je ko da snivamo. Usta nam bjehu puna smijeha, a jezik klicanja.

Među poganima tad se govorilo: „Silna im djela Gospodin učini!“ Silna nam djela učini Gospodin: opet smo radosni!

Vrati, Gospodine, sužnjeve naše ko potoke negepske! Oni koji siju u suzama žanju u pjesmi.

Išli su, išli plačući noseći sjeme sjetveno; vraćat će se s pjesmom noseći snoplje svoje.

Drugo čitanje: Fil 3, 8-14

*Radi Krista sve izgubih, suočljen
smrti njegovoj.*

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanima

Braćo:

Sve gubitkom smatram zbog onoga najizvrsnijeg, zbog spoznanja Isusa Krista, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i otpadom smatram: da Krista steknem i u njemu se nađem – ne svojom pravednošću, onom od Zakona, nego pravednošću po vjeri u Krista, onom od Boga, na vjeri utemeljenoj – da upoznam njega i snagu uskrsnuća njegova i zajedništvo u patnjama njegovim, ne bih li kako, suočljen smrti njegovoj, prispij k uskrsnuću od mrtvih. Ne kao da sam već postigao ili dopro do savršenstva, nego – hitim ne bih li kako dohvatio jer sam i zahvaćen od Krista. Braćo, ja nipošto ne smatram da sam već dohvatio. Jedno samo: što je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem, k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Iv 8, 1-11

Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Uono vrijeme: Isus se uputi na Maslinsku goru. U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu. On sjede i stade poučavati. Uto mu pismoznaci i farizeji dovedu neku ženu zatečenu u preljubu. Postave je u sredinu i kažu mu: „Učitelju! Ova je žena zatečena u samom preljubu. U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kamenovati. Što ti na to kažeš?“ To govorahu samo da ga iskušaju pa da ga mogu optužiti.

Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu. A kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reče im: „Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.“ I ponovno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. A kad oni to čuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, počevši od starijih. Osta Isus sam – i žena koja stajaše u sredini. Isus se uspravi i reče joj: „Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi?“ Ona reče: „Nitko, Gospodine.“ Reče joj Isus: „Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj griešiti.“

Riječ Gospodnja

Bog gleda naprijed

Kako se ponaša Bog prema čovjeku koji je očito sagriješio i to teško? I kako bi Bog želio da se ponašam prema takvim ljudima?

Situacija je sasvim jasna: uhvaćena je žena u preljubu, brakolomstvu. Tu se nema što uljepšati. Jasna je i kazna za takav slučaj u Starom zavjetu: smrt kamenovanjem. Tako se zlo iskorjenjivalo iz Izraela.

I sada dolaze farizeji sa ženom pred Isusa: „Učitelju, ovaj je žena zatečena u samom preljubu, što kažeš na to?“

Isus najednom reagira sasvim drugačije nego su oni to očekivali.

Kako se ponaša Bog prema čovjeku koji je, očito, pao u težak grijeh?

Prednost za Boga ima čovjek, a ne slovo zakona

Bog nije neki jahač koji leti okolo s knjigom Zakona ili s Deset zapovijedi i kažnjava ljudе koje ulovi da su pogriješili.

Bog nije dao ljudima zakone i od njih napravio neki bič te ih mlatio po glavi. On je dao zakone kako bi čovjekov život, a i život ljudi međusobno mogao uspjeti. Čovjek stoji na prvom mjestu a ne zakoni i zapovijedi.

I kad je čovjek pao u grijeh, teško pao u grijeh, tada Bog nije išao za tim da dade zadovoljštinu zbog tog zakona, nego želi pomoći tom čovjeku da se digne, da opet stane na noge, da ga opet uspravi u dostojanstvu, a ne da ga uništi i osudi.

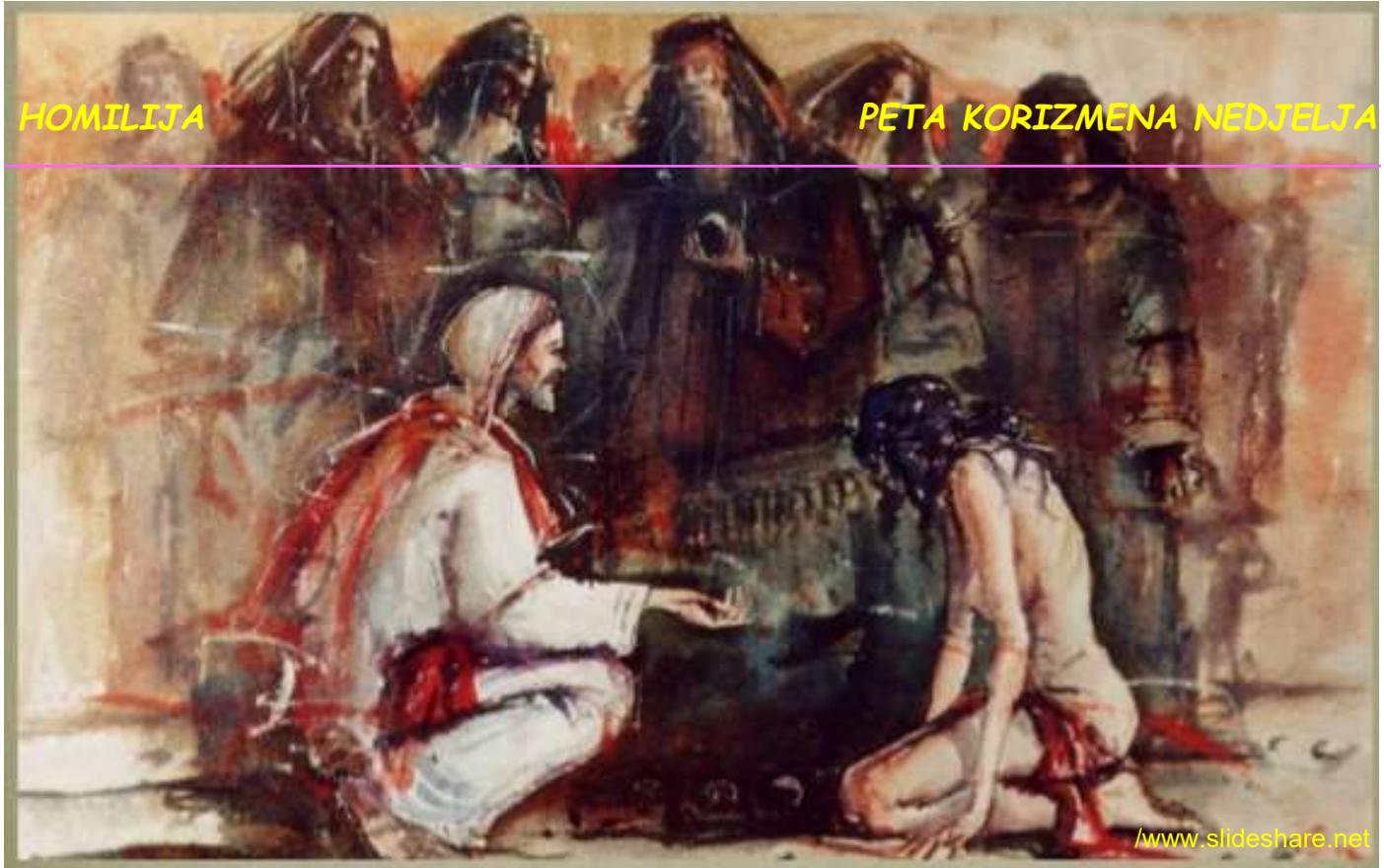
To uostalom već stoji i u Starom zavjetu gdje Bog preko proroka Ezekiela govori: *Ne želim smrt grešnika, nego da se obrati i živi!* Božji cilj je da čovjekov život uspije!

Farizeji su htjeli dati zadovoljštinu Zakonu gdje sve stoji crno na bijelo! No kod Boga nije tako. Za Boga čovjek ima prednost, a ne slovo Zakona.

Bog osuđuje grijeh, ali ne i grešnika!

To je važna razlika. Bog ide protiv grijeha sa svom silom i snagom zato jer grijeh uništava čovjeka. To se na prvi pogled možda ne vidi, no to je tako. Grijeh razara odnos čovjeka prema Bogu, grijeh razara odnos među ljudima i grijeh razara mir u vlastitom srcu.

Zbog toga Bog nikad neće dopustiti da toleriraš, dopuštaš grijeh u svom životu, da se navikneš na grijeh. On će uvijek stavljati svoj prst na tu bolnu točku. On će ti možda pripravljati i besane noći, opterećivat će te u savjesti ali nikad neće dopustiti da dopuštaš grijeh u svom životu. Grijeh nije sitnica, kako se to danas često želi reći. Ako želiš znati kako Bog doslovno i smrtno ozbiljno uzima grijeh, tada pogledaj raspetog Isusa. Vjeruješ li da bi Sin Božji krvario tri sata na križu kad bi grijesi bili samo smiješna sitnica? Bog osuđuje grijeh, a s druge strane vrijedi: Bog nikad ne osuđuje grešnika. Ne postoji nijedan jedini slučaj u Novom zavjetu gdje bi Isus grešnika koji je pao, osudio. Ne postoji nijedan slučaj gdje bi Isus osudio grešnika. To su činili farizeji. Dapače: Isus je često osuđivao farizeje i one koji misle da ne griješe...

[/www.slideshare.net](http://www.slideshare.net)

Može k njemu doći bludnica i grešnica, može se isplakati na njegovim nogama tako da će farizeji pokazivati prstom i govoriti: kad bi ovaj bio prorok, znao bi tko je ona, od koje se daje dirati.... No, Isus vidi nevolju te žene i daje joj novo dostojanstvo. Ne dopušta da drugi, pobožni farizeji, dižu nos iznad te žene.

Dragocjena je jedna mala scena iz uskrsnog izvještaja. Petar je tri puta zatajio bio Isusa kad se bio zakleo da ne poznaje Isusa. Petar i ostali učenici su pobegli kad je Isus bio uhvaćen. Nakon uskrsnuća, uskrsnu večer u Jeruzalemu dolazi Isus iznenada među njih i ništa im ne predbacuje nego: mir vama! To znači otkupljenje. Isus ne osuđuje grešnika nego je milosrdan prema njemu i svakog grešnika traži kao izgubljenu ovčicu dok je ne nađe.

Bog gleda u budućnost, a ne u prošlost

Farizeji, koji su doveli Isusu ženu, htjeli su se obračunati s njezinom prošlošću, s njezиним preljubom. No, Bog ne pita gdje si bio jučer. On te danas gleda i zajedno s tobom gleda budućnost. Isus pita na kraju ženu: *Zar te nitko nije osudio? Ni ja te ne osuđujem!* I sada dolazi odlučujuća

rečenica: *Idi i ne griješi više!* Jasno, grijeh je nazvan grijehom ali: od sada nemoj više griješiti. Pogled je usmjeren prema budućnosti; dana joj je prilika i nova šansa, nova perspektiva za život u budućnosti...

Bog ne računa s prošlošću nego otvara novu životnu šansu za budućnost i s time treba svatko od nas računati. Svatko od nas je grešnik. I kad netko kaže: *Ja nisam grešnik, kod mene je sve u redu, nema grijeha*, tada je on lažljivac. To ne tvrdim ja nego kaže u NZ Prva Ivanova poslanica (1lv 1,8).

Može biti da imamo krivu sliku o Bogu? Mjerimo Boga mjerom kako se ponašamo u društvu, često i u crkvi, prema grešnicima.

Dobro si je stvarati sliku Boga u svom srcu i pročišćavati je. Sliku Boga kojemu je važniji čovjek nego slovo zakona. Sliku Boga koji ne osuđuje grešnike nego grijeh, koji je milosrdan prema grešnicima. Sliku Boga koji se ne obračunava s tvojom prošlošću nego ti otvara novu perspektivu za budućnost.

Isus je podigao ovu ženu, a sve koji su je htjeli osudititi odbio je i odstranio.

Isus želi i tebe podići, dopusti mu.

Stjepan Harjač

Grijeh

Milosrđe i grijeh

Evangelje je objava, u Isusu Kristu, Božeg milosrđa prema grešnicima. To milosrđe anđeo naviješta Josipu: „Nadjenuć ćeš mu ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1, 21). Isto vrijedi za euharistiju, sakrament otkupljenja: „Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge prolijeva na otpuštenje grijeha“ (Mt 26, 28).

„Bog koji nas je stvorio bez nas, nije nas htio spasiti bez nas.“. Prihvatanje njegova milosrđa traži od nas priznanje naših krivica. „Reknemo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama. Ako priznamo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan: otpustit će nam grijeha i očistiti nas od svake nepravde“ (1 Iv 1, 8- 9).

Kao što tvrdi sveti Pavao: „gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost“ (Rim 5, 20). No da izvrši svoje djelo, milost mora razotkriti grijeh da nam obrati srce i dade mu „pravednost za život vječni po Isusu Kristu Gospodinu našemu“ (Rim 5, 21). Poput liječnika koji istražuje ranu prije nego li je liječi, Bog svojom Riječju i svojim Duhom baca živo svjetlo na grijeh:

„Obraćenje iziskuje osvjedočenje o grijehu, sadrži u sebi nutarnji sud savjesti; a taj sud, budući da je provjera djelovanja Duha istine u čovjekovoj nutrini, u isto vrijeme biva početak novog darivanja milosti i ljubavi: ‘Primite Duha Svetoga’. Tako u tom ‘osvjedočenju o grijehu’ otkrivamo dvostruko darivanje: dar istine savjesti i dar sigurnosti otkupljenja. Duh istine je Duh Branitelj.“

Definicija grijeha

Grijeh je prekršaj protiv razuma, istine, ispravne savjesti; prijestup je istinske ljubavi prema Bogu i bližnjemu, zbog izopačene privrženosti nekim dobrima. On ranjava čovjekovu narav i ugrožava ljudsku solidarnost; definiran je kao „riječ, čin ili želja protiv vječnog Zakona“.

Grijeh je uvreda nanesena Bogu: „Tebi, samom tebi ja sam zgrijeo i učinio što je zlo pred tobom“ (Ps 51, 6). Grijeh se diže protiv ljubavi Božje prema nama, udaljuje od nje naša srca. Kao i prvi grijeh, to je neposlušnost, buna protiv Boga, radi volje da čovjek postane „kao bog“ spoznajući i određujući dobro i зло (Post 3, 5). Grijeh je dakle „ljubav prema sebi sve do prezira Boga“. Zbog tog ohog uzdizanja samog sebe, grijeh je dijametralno oprečan Isusovoj poslušnosti koja ostvaruje spasenje.

Upravo u muci, u kojoj će ga Kristovo milosrđe pobijediti, grijeh očituje u najvećem stupnju svoju žestinu i svoje mnogoličje: nevjenu, ubilačku mržnju, odbačenje i porugu sa strane starješina i naroda, Pilatov kukavičluk i okrutnost vojnika, Judinu izdaju tako tešku za Isusa, Petrovo zatajenje, napuštanje učenikâ. Ipak, upravo u času tmina i kneza ovoga svijeta Kristova žrtva tajanstveno postaje izvor iz kojega će neiscrpno izvirati oproštenje grijeha.

Različitost grijehâ

Velika je razlika među grijesima. Sвето pismo daje više popisa. Poslanica Galaćanima suprotstavlja djela tijela plodovima Duha: „A očita su djela tijela. To su: bludnost, nečistoća, razvratnost, idolopoklonstvo, vračanje, neprijateljstva, svađa, ljubomor, srdžbe, spletkarenja, razdori, strančarenja, zavisti, pijančevanja, pijanke i tome slično. Unaprijed vam kažem, kao što vam već rekoh: koji takvo što čine, kraljevstva Božjega neće baštiniti“ (Gal 5, 19- 21).

Grijeh možemo razlikovati prema njihovu objektu, kao što biva za svaki ljudski čin, ili prema krepotima kojima se suprotstavljaju. Mogu se podijeliti i prema tome, odnose li se na Boga, na bližnjega ili na nas same; mogu se dijeliti na duhovne i tjelesne grijehе, na grijehе misli, riječi, djela ili propusta. Korijen grijeha je u čovjekovu srcu, u njegovoj slobodnoj volji, kao što naučava Gospodin:

„Iz srca izviru opake namisli, ubojsztva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočanstva, psovke. To onečišćuje čovjeka“ (Mt 15, 19- 20). Srce je i središte ljubavi, počelo dobrih i čistih djela, što ga grijeh ranjava.

Težina grijeha: smrtni i laki grijeh

Grijeha je potrebno prosuđivati po njihovoj težini. Razlikovanje između smrtnoga i lakoga grijeha, zamjetljivo već u Svetom pismu, nametnulo se u crkvenoj predaji. A potvrđuje ga i ljudsko iskustvo.

Smrtni grijeh u čovjekovu srcu razara ljubav teškom povredom Božjeg Zakona; on čovjeka odvraća od Boga, njegove posljednje svrhe i blaženstva, prepostavljajući mu niže dobro.

Laki grijeh ne uništava ljubav, premda je vrijeda i ranjava.

Smrtni grijeh, koji u nama pogarda životno počelo, tj. ljubav, zahtijeva novu inicijativu Božjeg milosrđa i obraćenje srca, koje se ostvaruje redovito u sakramantu pomirenja:

„I kad se volja usmjeri prema nečemu što se po sebi protivi ljubavi, po kojoj se čovjek usmjeruje prema konačnoj svrsi, grijeh je zbog svog objekta smrtan [...], bio on protiv ljubavi prema Bogu, kao što je psovka, krivokletstvo, i tomu slično ili protiv ljubavi prema bližnjemu, kao što je ubojsztvo, preljub i slično [...]. Nekad se pak

volja grešnikova usmjeruje na ono što u sebi sadrži neki nered, ali se ipak ne protivi ljubavi prema Bogu i bližnjemu, kao što su isprazne stvari, neumjesni smijeh i sl. Takve stvari su laki grijesi.“

Da neki **grijeh** bude **smrtan**, istovremeno se traže tri uvjeta: „**Smrtni je grijeh** onaj kojemu je objekt teška stvar, a učinjen je pri punoj svijesti i slobodnim pristankom.“

Tešku stvar pobliže određuje Deset zapovijedi, prema Isusovu odgovoru bogatom mladiću: „Ne ubij, ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne otmi! Poštuj oca svoga i majku“ (Mk 10, 19). Težina grijeha je veća ili manja: ubojsvo je veće od krađe. Treba voditi računa i o svojstvu povrijeđenih osoba: nasilje nad roditeljima po sebi je veće od nasilja nad strancem.

Da bude smrtan, grijeh mora biti učinjen **punom sviješću i potpunim pristankom**. To pretpostavlja poznavanje grešnosti čina, njegovog protivljenja Božjem zakonu. Povrh toga uključuje dovoljno slobodan pristanak da se može govoriti o osobnom izboru. Hinjeno neznanje i tvrdoća srca ne umanjuju voljni značaj grijeha, nego ga naprotiv povećavaju.

Nehotično neznanje može umanjiti, čak i poništiti ubrojivost teškoga grijeha. Ipak pretpostavlja se da nikome nisu nepoznata načela moralnog zakona koja su upisana u savjest svakoga čovjeka. Porivi osjećajnosti, strasti mogu također smanjiti voljni i slobodni značaj krivnje; a

isto tako vanjske prisile ili patološki poremećaji. Grijeh učinjen iz zlobe, zbog namjernog izbora zla, najveći je grijeh.

Smrtni grijeh, kao i sama ljubav, korjenita je mogućnost ljudske slobode. Posljedicom mu je gubitak ljubavi i oduzimanje posvetne milosti, tj. stanja milosti. Ako se ne iskupi kajanjem i božanskim oproštenjem, uzrokuje isključenje iz Kristova kraljevstva i vječnu smrt u paklu; naime, naša sloboda ima, moć donositi konačne, neopozive odluke. No, iako možemo prosuditi da je neki čin u sebi težak grijeh, ipak sud o osobama moramo prepustiti Božjoj pravednosti i milosrđu.

Laki se grijeh čini kad se u lakoj stvari ne obdržava mјera što je propisuje moralni zakon ili kad se moralni zakon krši u teškoj stvari, ali bez pune svijesti i bez potpunog pristanka.

Laki grijeh slabiji je ljubav i očituje neurednu sklonost prema stvorenim dobrima; prijeći napredak duše u vježbanju u kreposti i u vršenju moralnog dobra; zaslužuje vremenite kazne. Namjerni laki grijeh, koji ostaje bez pokajanja, malo po malo nas pripravlja da počinimo teški grijeh. Ipak laki grijeh ne raskida Saveza s Bogom. Moguće ga je popraviti milošću Božjom. Laki grijeh „ne lišava posvetne milosti, priateljstva s Bogom, ljubavi, a prema tome ni vječnog blaženstva“.

„Čovjek, dok je u tijelu, ne može izbjegći sve grijeha, bar ne luke grijeha. Ipak ne smiješ

pridavati malu važnost onim grijesima koji se nazivaju lakima. Malo držiš do njih kad ih mjeriš, ali kojeg li užasa kad ih brojiš! Mnoge luke stvari stavljene zajedno čine jednu tešku: mnogo kapljica pune rijeku, isto tako mnogo zrnaca čini hrpu. Koja tada nada ostaje? Prije svega isповijed...“

„Svaki će se grijeh i bogohulstvo oprostiti ljudima, ali bogohulstvo protiv Duha, neće se oprostiti“ (Mk 12, 31, usp. Mk 3, 29; Lk 12, 10). Božje milosrđe ne poznaje granica, ali tko ga namjerno odbije prihvatići pokajanjem, odbacuje oproštenje vlastitih grijeha i spasenje što ga Duh Sveti nudi. Takvo otvrđnuće može dovesti do konačnog nepokajanja i vječne propasti.

Množenje grijeha

Grijeh sa sobom povlači grijeh; ponavljanjem istih čina rađa se mana. Iz nje proizlaze izopačena nagnuća koja zasljepljuju savjest i iskriviljuju konkretne sudove o dobru i zlu. Tako grijeh teži da se ponovi i ukorijeni, ali on ne može uništiti moralni osjećaj do korijena.

Mane se mogu svrstati prema krepostima kojima se suprotstavljaju, ili se mogu povezati uz **glavne grijehе** što ih kršćansko iskustvo razlikuje slijedeći svetog Ivana Kasijana i svetog Grgura Velikoga. Zovu se glavnima, jer oni rađaju druge grijehе, druge mane. To su: *oholost, škrtost (lakomost), zavist, srdžba, bludnost, neumjerenost u jelu i piću, lijenost ili nehaj (ignavia)*.

Katehetska tradicija podsjeća da postoje također „*u nebo vapijući grijesi*“. U nebo vapiju: krv Abelova (usp. Post 4, 10); sodomski grijeh (usp. Post 18, 20; 19, 13); jauk potlačenog naroda u Egiptu (usp. Izl 3, 7- 10); jauk stranca, udovice i sirote (usp. Izl 22, 20- 22); nepravda prema zaposlenom radniku (usp. Pnz 24, 14- 15; Jak 5, 4.).

Grijeh je osoban čin. Osim toga odgovorni smo i za grijeha što ih drugi čine, kad *u njima sudjelujemo*:

- sudjelujući u njima izravno i svojevoljno;
- naređujući, svjetujući, hvaleći ili odobravajući ih;
- ne prijavljivajući ili ne sprečavajući ih, kad smo to dužni činiti;
- štiteći one koji čine zlo.

Tako grijeh čini ljudе uzajamnim sukrivcima dajući da među njima vlada požuda, nasilje i nepravda. Grijesi su uzrok društvenih situacija i institucija koje se protive božanskoj dobroti. „Strukture grijeha“ izraz su i učinak osobnih grijeha. Navode svoje žrtve da i one čine zlo. U nekom analoškom smislu one tvore „društveni grijeh“.

Hrvatska marijanska svetišta

Sveta Marija na Božjem Polju

Crkva Sv. Marije na Božjem Polju sagrađena je u petnaestom stoljeću na mjestu ranijeg sakralnog objekta i samostana koji je najprije pripadao benediktincima, zatim templarima, ivanovcima i franjevcima trećoredcima. Još u desetom stoljeću, crkva sv. Marije spominje se kao župna sa svojim kapelama. Uokolo crkve, nalazilo se jedno od starih naselja na području općine Vižinada, ali se ono nije sačuvalo. Barem od srednjeg vijeka, crkva je bila važno hodočasničko mjesto na stjecištu starih putova između Pule i Trsta, odnosno Poreča i unutrašnjosti.

Do samostana su vodili hodočasničke ceste, među kojima je veoma važna i drevna bila ona što je prelazila Mirnu kod Baštije (Sv. Marija od Baštije) i nastavljala do Sv. Marije (na Božjem Polju). Na sjevernom zidu crkve nalazi se dio rimskog natpisa, a ponad pročelja čuvena glava Atila uz koju se vezuje bogata lokalna usmena predaja. S južne strane crkve sačuvan je središnji dio dvorišta samostana koji po sredini ima datirano grlo cisterne. Zgrade samostana nisu se sačuvale. Vrata južnog zida crkve, koja su Sv. Mariju povezivala s klauzurom najbogatije su ukrašena kamenom plastikom. Poput talemona i konzola koje pridržavaju rebrasti svod svetišta, skulpture na pročelju, vrata su izradile radionice tipične za istarsku unutrašnjost od sredine petnaestog stoljeća, crkve sv. Nikole u Pazinu i tamošnjeg Kaštela, Sv. Marije kod Ćepića (Optalj) i mnogobrojnih drugih objekata. Svetište je do današnjih dana važan hodočasnički centar posebno u prigodi Velike Gospe (sveta Marije Velike) na dan Uznesenja Blažene Djevice Marije koji se slavi 15. kolovoza.

Iz crkve potječu najstarije istarske orgulje iz vremena trećoredaca koji su bili glagoljaši poput svoje subraće u Novigradu i Kopru. Franjevac iz Kopra, u koji je došao iz Zadra, bio je također Zorzi Ventura (Juraj Brajković), slikar mnogobrojnih istarskih pala, među kojima jedne za Božje Polje. Glagoljaška tradicija ovoga mjesta proteže se do devetnaestog stoljeća. Različita vrela i rukopisi povezani uz samostan čuvaju se u mnogim arhivima, među kojima i u Arhivu HAZU.

Freske spadaju u generaciju slikara nakon Vincenta iz Kastva. Imaju stilske sličnosti s nastavkom rada kastavske radionice koja je djelovala nakon sedamdesetih godina petnaestog stoljeća, a prepoznaje se u sličnosti ruku suradnika Ivana iz Kastva (Sv. Marija u Oprtlju, Hrastovlje), kao i radionici tzv. Šarenog majstora, čija množina radova u Istri i posebno izvan nje upućuje na izvjesnost

da se radi o većem broju slikara. Nakon osam godina restauratorskih radova, freske s prikazom Evanđelista, Apostola, Geneze i scena Staroga zavjeta, predstavljane su javnosti 2009. godine. Drveno raspelo s korpusom Krista na oltaru južnog zida pokazuje stilske sličnosti s domaćim slikarskim i kiparskim djelima. Pored njega otkrivena je u zazidanoj niši scena Svetog Trojstva među apostolima Petrom i Pavlom koja po stilskim karakteristikama odgovara opusu iz svetišta. Ovi, nešto manji likovi, nastavljaju tradiciju sličnih ikonografskih tema od kojih je prva romanička iz crkve sv. Petra i Pavla u Trvižu, a susrećemo ju također u Draguću i drugim istarskim crkvama. Likovi u svetištu Svetе Marije spadaju među najveće u istarskom fresko slikarstvu.

Tekst: <http://www.vizinada.hr>
Foto: <https://www.istria-culture.com>

Mali vjeronaučni leksikon

Istočne crkve

Istočne crkve, kršćanske crkve istočnokršćanske tradicije. Neke od njih nisu u jedinstvu s Katoličkom crkvom (pravoslavne, nestorijanske, monofizitske crkve). Mnoge od njih su uspostavile jedinstvo s Katoličkom crkvom, ali su zadržale su istočni obred i crkvenu disciplinu (primjerice u nas grkokatolici). O odnosima s tim crkvama skrbi rimska Kongregacija za istočne crkve.

Istočni grijeh

Istočni grijeh, (latinski, *peccatum originale*), u kršćanstvu, izvorno, prvo stanje grijeha u kojem se rađaju svi ljudi nakon praroditeljskoga grijeha. U tom pojmu treba razlikovati grijeh prvih ljudi, prvi grijeh (*peccatum originans*), od stanja u kojem se rađa čovječanstvo nakon pragrijeha, pada prvih ljudi (*peccatum originatum*).

Premda se u Starom zavjetu govori o gubljenju prijateljskih odnosa između Boga i čovjeka nakon prvoga grijeha te o patnji i smrti kao kazni za grijeh, ondje se još ne govori o istočnome grijehu kao stanju koje proizlazi iz praroditeljskoga grijeha.

U evanđeljima se nalaze samo slutnje o tome, a tek se u Pavlovinim tekstovima nalazi izričit nauk o istočnome grijehu.

Problem istočnoga grijeha postat će temeljnom temom teološke antropologije od Pelagija i Augustina preko sv. Tome Akvinskoga do reformacije i Tridentskoga koncila, pa i poslije.

Dok je pelagijanizam optimistički prenaglasio ulogu slobodne volje i ljudskoga napora u spasenju, augustinizam je pesimistički prenaglasio ulogu istočnoga grijeha, koji kao temeljna požuda optereće čovjeka od njegova začeća. Tomizam i Tridentski koncil tragat će za ravnotežom između slobodne volje, ranjene ali nedokinute istočnim grijehom, te požudnoga stanja u kojem se čovjek našao nakon pragrijeha, ali koje ne dokida, nego samo oslabljuje čovjekovu slobodu.

Protestantizam, osobito kalvinizam, krenut će putem radikalnog augustinizma. Čovjekova je narav, po njima, do srži pokvarena istočnim grijehom, a slobodna volja posve uništena. Čovjek se spašava samo Kristovom milošću i vjerom.

S evolucionističkim poimanjem postanka ljudske vrste, osobito s poligenizmom (u biologiji, hipoteza prema kojoj neka vrsta ili skupina organizama potječe iz više primitivnih oblika ili predaka. Prema tzv. geografskom poligenizmu ljudski rod potječe od više predaka s različitih krajeva Zemlje. Suprotno gledište izražava monogenizam ili monogeneza, odnosno monofiletizam, kršćanskom nauku o istočnom grijehu i njegovu prenošenju nametnuli su se novi problemi. Enciklika *Humani generis* (1950.) još nije vidjela kako pomiriti kršćanski nauk o istočnome grijehu s teorijom poligenizma. Sadašnja teološka poimanja smatraju da se dogma o istočnome grijehu i poligenizam mogu uskladiti.

Careva poruka

Mirna Kutleša, *Muzika za čekanje*, <http://www.rivieracrikvenica.com>

Car je, kažu, tebi poslao glasnika; da, baš tebi, priprostom podaniku i običnoj sjenki koja je pred carskim suncem pobjegla na kraj svijeta, upravo tebi je car sa samrničke postelje poslao poruku.

Glasniku je najprije zapovjedio da klekne pored njegove postelje, te mu je na uho šapnuo poruku; toliko mu ona bijaše važna da je tražio da mu je ponovi. Klimanjem glave potvrdio je da je baš tako rekao kako je ovaj ponovio. I pred svim promatračima svoje smrti (sve pregrade koje su priječile pogled dao je srušiti, a na gornjem i donjem stubištu svuda uokolo stajahu carski dostojanstvenici) otpremio je glasnika.

Glasnik je odmah oputovao; jak, neumoran čovjek krčio je sebi put kroz mnoštvo sad jednom sad drugom rukom. Kad bi naišao na zapreke, samo bi pokazao znak sunca na svojim grudima i proslijedio tako lako kako nitko drugi nije mogao. Mnoštvo je bilo tako veliko da mu se kraja nije vidjelo. Da je imao slobodan prolaz, kako je želio, ti bi već odavno čuo njegovo ponosno kucanje na svojim vratima. No koliko god se trudio, nije uspijevalo; još uvijek se bori i gura kroz svečane kraljevske dvorane i nikad neće svladati sve prepreke; a sve kad bi i uspio, ne bi puno odmakao; mora se probijati i da siđe niza stubište; pa kad bi mu i to uspjelo, ne bi puno odmakao jer bi morao prijeći dvorišta, a nakon njih drugi niz dvorana, nakon čega opet stubišta i dvorišta, i sve dalje tako nekoliko tisućljeća. Kad bi konačno projurio i kroz posljednja vrata (to se međutim nikad, baš nikad neće dogoditi), našao bi se pred carskim gradom u središtu svijeta, pred gradom okruženim gomilama ruševina.

Ovamo nitko nije u stanju doći, pa ni glasnik jednog pokojnika.

Ali ti, ti sjediš pored prozora i sanjaš njegovu poruku u predvečerje.

(Franz Kafka)

Poruka Kralja, gospodara neba i zemlje, tebi je stigla. Isus ju je donio. Što si učinio od njegove poruke?

Bruno Ferrerò, Priče iz pustinje, Salesiana, Zagreb, 2009.

DUHOVNA OBNOVA

RAVNATELJSTVO POLICIJE

AMFITEATAR

Ponedjeljak, 15. travnja u 14,00 sati

Voditelj

prof. dr. Niko Bilić

USKRSNA ISPOVIJED

RAVNATELJSTVO POLICIJE

AMFITEATAR

Utorak, 16. travnja u 10,00 - 12, 00 sati

MUP - SJEDIŠTE

KAPELANOV URED

Srijeda, 17. travnja u 10,00 - 12, 00 sati

KRIŽNI PUT

PETKOM

Vlč. Milan Juranić, 6. postaja Veronika pruža Isusu rubac, moj.zagreb.info

MUP - SJEDIŠTE

KAPELA SV. IGNACIJA
11.00 SATI

NAŠI POKOJNI

MARIO SELAK,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 7. travnja 1992.

BOŽIDAR OSTOVIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Opatija, 10. travnja 1992.

MARINKO UDOVIČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 10. travnja 1992.

STJEPAN GRGIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 9. travnja 1993.

TOM LITZ,

PU osječko - baranjska, 13. travnja 1993.

IVICA CAVALLI,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 13. travnja 1994.

POČIVALI U MIRU!